

ԱՄԱՆՈՐԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

Անհունության գիրքը սուվեց 1984 թվականը:

Սովետական Հայաստանի ժողովուրդը՝ հպարտ իր աշխատանքային նորանոր սելւագործություններով ու նվաճումներով, ինքնավստահ թևակոխեց նոր տարին:

Մարտիկ, ամեն անգամ, երբ հրաժեշտ են տալիս ընթացիկ տարվան ու ողջունում նորը, սովորություն ունեն գեթ մի պահ խորհրդածել անցնող ժամանակի և կյանքի մասին, հանրագումարի են բերում իրենց երապանքներն ու հույսերը, ոգևորվում կյանքում ձեռք բերած հաջողություններից և տխրում կրած հուսախաբություններից:

Նոր տարի:

Երկրագնդի բոլոր անկյուններում, բոլոր ժողովուրդները հավաքված Ամանորի ավանդական սեղանների շուրջ, նոր երապանքներով և լավատեսորեն են դիմավորում նոր տարին:

Եվ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի միաբանությունը հավաքված Մայրավանքի սեղանատանը՝ Ամենայն Հայոց Հայրապետի գլխավորությամբ նույն հոգևոր տրամադրությամբ ու ուրախությամբ դիմավորում են նոր՝ 1985 տարին:

Միաբանության հետ Նոր տարվա լիառատ սեղանների շուրջ նստած են Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամները, Մայրավանքի պաշտոնեությունը, հոգևոր ձեմարանի դասախոսական կապը և ուսանողությունը:

Սկսվում է Նոր տարվա ուրախ երեկոն: Տերունական աղոթքից հետո, Նորին Սրբություն Վեհափառ Հայրապետը օրհնում է

բարիքներով լեցուն տոնական սեղանը: Այնուհետև երեկոյի բացման և առաջին շնորհավորական խոսքով հանդես է գալիս հոգևոր ձեմարանի քարտուղար Ս. Հուսիկ քին. Լապարյանը: Ս. Հուսիկ քահանան իր խոսքի սկզբում ամանորյա խորհրդածություններ անելուց հետո նշում է, որ անցնող 1984 թվականը հոգևոր ձեմարանի համար եղել է գոհացուցիչ աշխատանքների տարի և այդ է պատճառը, որ «հոգևոր ձեմարանի տեսչությունը և դասախոսական կապը, ինչպես նաև ուսանողությունը մեծ հույսերով և նոր ավյունով են սպասում գալիք տարվան»: Շարունակելով իր խոսքը, տեղի հայրը տեսչության անունից շնորհակալական խոսք է ասում Հայոց Հայրապետին և նշում, «որ Վեհափառ Հայրապետի հոգատարության շնորհիվ հուրախություն ձեմարանի տեսչության և ուսանողության, ավարտվեցին հոգեվոր ձեմարանի ընդարձակման աշխատանքները: Ինչ խոսք, դա ավելի կնպաստի արդյունավետ դարձնելու ուսուցման աշխատանքները»:

Խոսքի վերջում Ս. Հուսիկ քահանան ասաց. «Վեհափառ Տեղ, հոգևոր ձեմարանի գործունեության 40 տարիների մեծագույն մասը՝ 28 տարին, ձեմարանը գտնվել է Չերդ Սրբության ուջադրության կենտրոնում: Եվ Չերդ Սրբության առաջարկություններն ու խորհուրդները ձեմարանի բարօրության համար միշտ եղել և մնում են տեսչության գործունեության ամենակարևոր ուղենիշը: Չերդ Սրբության նվիրվածությունը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնին, հայոց հայրենիքին և համայն

հայ ժողովրդին լավագույն օրինակն է թե՛ տեսչության և թե՛ ուսանողության համար:

Այս ուրախալի պահին, Վեհափառ Տեր, թույլ տվե՛ք հանուն հոգևոր ճեմարանի տեսչության, դասախոսական կապի և ուսանողության շնորհավորել Ձեր Նոր տարին:

Տեր հայրը առաջարկում է բաժակ բարձրացնել Նորին Սրբության կյանքի առողջության, արևշատության համար:

Հնչում է Հայրապետական մաղթերգը:

Փոքր դադարից հետո սկսվում է երեկոյի գեղարվեստական մասը: Հայ ժողովրդի անմահ բանաստեղծ Պարոյր Սևակի «Նոր տարի» գեղեցիկ բանաստեղծության արտասանությամբ ելույթ է ունենում Գ լսարանի ուսանող Գևորգ Աջապահյանը: Որից հետո ճեմարանի սաների կատարմամբ հնչում է «Կենաց երգը»:

Այս անգամ միաբանության անունից Նոր տարվա շնորհավորական խոսք է ասում Մայր Աթոռում ուխտավորաբար գտնվող Տ. Աբել արքեպիսկոպոս Օղտոյանը: Հայր սուրբը իր խոսքն սկսում է ժամանակի մասին գեղեցիկ խորհրդածությամբ՝ մեջ բերելով տարբեր ժամանակաշրջանների մտածողների սահմանումները ժամանակի մասին: Վերջում հայր սուրբը միաբանության անունից շնորհավորում է Վեհափառ Հայրապետի Նոր տարին և ցանկանում Նրան քաջառողջություն ու նորանոր հաջողություններ իր եկեղեցաշեն և ազգանվեր գործունեության մեջ: Հայր Աբելի շնորհավորական խոսքը իր լրումին է հասցնում Տ. Ասողիկ արքեպիսկոպոսակեայանը իր նոր գրած «Հայր մեր» բանաստեղծության արտասանությամբ: Այնուհետև (ճեմարանի սաների կատարմամբ) հնչում է «Սանտա Լուիզա» սրտառու և հոգեզմայլ երգը, որից հետո Վ. Թեքեյանի «Աղոթք վաղվա սեմին առջև» բանաստեղծության արտասանությամբ հանդես է գալիս Գ լսարանի ուսանող Վազգեն Բերբերյանը:

Հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կապի անունից Նոր տարվա շնորհավորանքի խոսք է ասում ճեմարանի հոգեբանության և տրամաբանության դասախոս Երվանդ Գրիգորյանը: Նա դասախոսական կապի անունից շնորհակալություն հայտնելով Վեհափառ Հայրապետին նշում է. «Տարեմուտի երեկոն ժամանակի մասին խոհեք և ապրումներ է ծնում: Ճանապարհում ենք 1984 թվականը և սպասում նոր տարվան: Իրականում ժամանակալին այս ստորաբաժանումը պայմանական է և ամեն մի մարդու համար ունի մի խորհուրդ ու խոր նշանակություն: Ամեն ինչ իր ծնունդով իր մեջ պարունակում է իր ընթացքը և հետագա վախճանը: Մարդն էլ՝ հավանաբար ժամանակի մեջ, ինչպես ժամանակի ամեն մի պահ, ամեն մի միավոր

անկրկնելի է յուրովի, և եթե նա ոչ մի հատկանիշով չի իմաստավորվում, ապա իր իսկ անկրկնելիությամբ իմաստավոր է և բովանդակալից: Թերևս հենց դրանով էլ մարդը շատ սիրելի է և արժեքավոր:

Իմ մեծագույն ցանկությունն է, որ կարողանա՞ք այս սահմանափակ տարիները իմաստավորել ինքնակատարելագործումով, ինչպես նաև ազգանվեր և հայրենանվեր գործերով:

Թույլ տվե՛ք ևս մի անգամ իմ պաշտոնակիցների անունից շնորհակալություն հայտնել Ձեզ, Վեհափառ Տեր, շնորհավորել Ձեր Նոր տարին, մաղթել քաջառողջություն, երկար տարիների կյանք և հաջողություն 1985 թվականի բոլոր նախաձեռնություններում»:

Հայրենի բանաստեղծ Վաչագան Հովհաննիսյանի «Նոր տարվա շեմին» ոգեշունչ բանաստեղծության գեղեցիկ կատարումով ելույթ է ունենում Գ լսարանի ուսանող Ռաֆիկ Իսախանյանը: Արտասանությունից հետո սեղանատունը լցվում է ծափահարությամբ և շնորհավորանքներով՝ ուղղված երեկոյի ներկա հարգարժան գրողին:

Ի դիմաց հոգևոր ճեմարանի ուսանողության, շնորհավորական իր խոսքն է կարդում Ե լսարանի ուսանող Սամվել սրկ. Կճոյանը: Բարեջնորի սարկավազը խոսքի սկզբում խորհրդածություն է անում կյանքի և մարդու բարոյական հատկանիշների մասին՝ նշելով, «որ կյանքի տևական արժեքը մարդու բարոյական բնության մեջ է, հոգու ազնվացումն ու սրբացումն է, որը հնարավորություն է տալիս մարդուն լրջորեն անդրադառնալու իր կատարած գործերին»: Վերջացնելով իր խոսքը Սամվել սարկավազը խոսում է. «Մենք ճեմարանցիներս, որպես մի կաթիլ յուղ Սուրբ Լուսավորչի կանթեղի մեջ, որ դարեր շարունակ լուսավորել է մեր նախնիների փոթորկալի ճանապարհները, պետք է անենք ամեն բան, որպեսզի Լուսավորչի կանթեղի լույսը էլ ավելի պայծառ լուսավորի Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին»:

Այնուհետև Գ լսարանի ուսանող Գևորգ Գյուլգյուլյանը արտասանում է Դանիել Վարուժանի «Անդաստան» բանաստեղծությունը: Իսկ կադանդեքերի ընթերցումը ավելի է շիկացնում երեկոյի ուրախ մթնոլորտը: Այդ հաճելի պահին բացվում են սեղանատան դռները, ու ներս է մտնում Ձմեռ պապը՝ նվերներով լեցուն պարկը շալակին: Նա հեռուներից է գալիս, գալիս է շնորհավորելու մեր բազմադարյան Եկեղեցու Նոր տարին, նոր հաջողություններ մաղթելու վերածնված հայ ժողովրդին և նրա հոգևոր սպասավորներին: Ձմեռ պապը սկսում է Նոր տարվա նվերների վիճակահանությունը:

Նոր տարվա երեկոն մոտենում է ավարտին: Տ. Ներսես եպս. Պոպապայանը հրավիրում է Վեհափառ Հայրապետին տալու օրհնության իր խոսքը:

«Աստուծո նախախնամությամբ երկրագունդը մի անգամ ևս արևի շուրջ մի շրջան կատարեց: Մի տարի ևս անցավ և մենք կանգնած ենք նոր տարվա շեմին: Այս պահը բոլորի համար ուրախության օր է: Բայց երբեմն ոմանք շեղվում են այս ընդհանուր կանոնից: Դրանցից մեկը ես եմ: Վաղուց ի վեր, ես Նոր տարվա այս պահին անհասկանալի և անբացատրելի տխրության պագում եմ ունենում: Եվ ինձ թվում է, թե այսօր, այս գիշեր, ոչ թե պետք է ուրախանամ և խոսեմ, այլ պետք է երպեմ: Այսպիսի հոգեկան վիճակների մեջ գտնվում եմ ամբողջ օրվա ընթացքին: Սակայն երբ ձեր մեջ եմ գալիս, տրամադրությունս մի քիչ փոխում եմ ու իմ այդ տրամադրությունը խառնվում է ուրախության պագմունքների հետ և մեծ հաճույք եմ պգում, երբ գտնվում եմ այսպիսի շրջանակի մեջ՝ ապրելով ոգևորության պահեր:

Այսօր լսեցի գեղեցիկ խոսքեր և բարի մարդանքներ ուղղված ինձ, որի համար շնորհակալ եմ: Լսեցինք հուպիչ բանաստեղծություններ ու երգեր: Ահավասիկ ժամերը/սահում են և շուտով պիտի բաժանվենք հին տարուց ու պիտի հանդիպենք առաջիկա տարվա առաջին օրին:

Վերջին օրերին, ընթերցումների ժամանակ հանդիպեցի մի դատողության, որի հեղինակը սուրբգրական ոգով ներշնչված մի անձնավորություն է: Նա ասում է, Աստված մարդը ստեղծել է պարզ, հասարակ և միամիտ, բայց մարդիկ իրենց բարդացրել են՝ բազում հոգեկան վիճակներով, կացություններով, իրենց միջև փոխհարաբերություններով, որոնք հեռու էին Աստուծո ստեղծարար առաջին մտքից: Հետաքրքիր մտածում է և համապատասխանում է իրականությանը: Իրոք մեր բոլոր այն դժվարությունները, որոնց հանդիպում ենք անհատական, հասարակական և նույնիսկ եկեղեցական կյանքում, անշուշտ շեղումներ են աստվածային սկզբնական մտածումից: Եվ այսօր, երբ մի քանի ժամ հետո պիտի դիմավորենք՝ նոր տարին, ցանկանք, որ աշխարհի բոլոր մարդիկ ճանապարհներ փնտրեն անդրադառնալու այդ

ճշմարտությանը և ճանապարհներ փնտրեն, մասամբ գոնե, վերադառնալու Աստուծո ստեղծարար առաջին մտքին և թոթափեն իրենց վրայից բոլոր տեսակի բարդությունները:

Մենք՝ իբրև Եկեղեցու ծառայողներ, առաջին հերթին պետք է անդրադառնանք այս ճշմարտությանը: Հիսուս մի քանի անգամ անդրադառնում է այս ճշմարտությանը, օրինակ երբ երեխաների համար ասում է, որ սրանց է պատկանում երկնքի արքայությունը. պարզ, հասարակ և միամիտ հոգիներ:

Ահավասիկ իմ մաղթանքն այս հավաքության. լինենք հավատավոր հոգիներ այս ավետարանական ճշմարտություններին, լինենք լավատես դեպի մարդը, լինենք լավատես նաև դեպի մեր ժողովուրդը և մեր Եկեղեցին: Եվ մաղթենք, որ աշխարհի վերածնված նոր հոգեկան մթնոլորտում մեր Եկեղեցին և մեր հավատացյալ ժողովուրդը կարողանան շարունակել իրենց կյանքն այս արևի տակ, խաղաղ և ստեղծարար՝ հետապնդելով այն բոլոր ավնիվ իդեալների իրականացումը, որոնք պատմության ընթացքին միշտ հատուկ եղած են մեր ժողովուրդին: Վկա է պատմությունը, որ մեր ժողովուրդը երբեք չարիք չի հասցրել որևէ ուրիշ ժողովուրդի: Ինքն է կրել ամեն տառապանք և նույնիսկ նահատակություն: Ահա թե ինչու իրավունք ունենք սպասելու ճակատագրից, որ մեր ապագա կյանքը լինի արևոտ, լուսավոր և շինարար՝ մեր արդար իղձերի իրականացումով:

Շնորհավորում եմ բոլորիդ Նոր տարին և հայցում եմ բոլորիդ Աստուծո օրհնությունը:

«Ողջ լերուք պօրացեալ սուրբ հոգւով և յաւետ օրհնեալ ի Տեառնէ և ի մէնջ. ամէն»:

Ամանորի ուրախ երեկոն ավարտվում է Վեհափառ Հայրապետի «Պահպանիչ»-ով և խմբովին երգված «Հայր մեր»-ով:

Հաջորդ օրը, հունվարի 1-ին, ս. պատարագից հետո, Մայր Աթոռի միաբանությունը և հոգևոր ճեմարանի ուսանողությունը Վեհարանում այցելում են Վեհափառ Հայրապետին և աջահամբույրով շնորհավորում Նորին Սրբության Նոր տարին և մաղթում երկար ու երջանիկ տարիներ:

ՎԱՐԴԱՆ ՔՀՆ. ՄԿՐՏՁԱՆ